

Verkennd natuuronderzoek De Nieuwe Tuinderij Oost

In het kader van de wet- en regelgeving voor natuur

Definitief

De Beemster Compagnie

Sweco Nederland B.V.
Alkmaar, 3 april 2017

Verantwoording

Titel : Verkennend natuuronderzoek De Nieuwe Tuinderij Oost
Subtitel : In het kader van de wet- en regelgeving voor natuur
Projectnummer : SW348874
Referentienummer : SW348874
Revisie : C0
Datum : 3 april 2017

Auteur(s) : ing. D. van der Veen
E-mail adres : david.vanderveen@sweco.nl
Gecontroleerd door : C.J. Jaspers
Paraaf gecontroleerd :
Goedgekeurd door : ing. R. Krom
Paraaf goedgekeurd :
Contact : Sweco Nederland B.V.
Robijnstraat 11
1812 RB Alkmaar
Postbus 214
1800 AE Alkmaar
T +31 88 811 66 00
F +31 30 310 04 14
www.sweco.nl

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
1.1	Aanleiding en doel.....	4
1.2	Beschrijving plangebied en voorgenomen ontwikkeling.....	4
1.1	Inleiding	6
2	Onderzoeksresultaten	7
2.1	Inventarisatie methode	7
2.1.1	Bronnenonderzoek	7
2.1.2	Verkenkend veldbezoeken	7
2.2	Wet natuurbescherming, gebiedsbescherming	7
2.3	Natuurnetwerk Nederland (voorheen EHS).....	9
2.4	Wet natuurbescherming, soortenbescherming	10
2.4.1	Flora	10
2.4.2	Zoogdieren.....	10
2.4.3	Vogels.....	12
2.4.4	Vissen	12
2.4.5	Amfibieën.....	12
2.4.6	Overige soorten.....	13
3	Conclusie & aanbevelingen	14
3.1	Gebiedsbescherming	14
3.2	Natuurnetwerk Nederland (voorheen EHS) en weidevogelleefgebied.....	14
3.3	Soortenbescherming	14
3.3.1	Zorgplicht	14
3.3.2	Flora	14
3.3.3	Zoogdieren.....	14
3.3.4	Vogels.....	15
3.3.5	Vissen	15
3.3.6	Amfibieën.....	15
3.4	Samengevat.....	15

Bijlage 1: Wet- en regelgeving voor de natuur

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en doel

De Beemster Compagnie heeft het voornemen om het plangebied De Nieuwe Tuinderij - oost verder te ontwikkelen met woningbouw. Hiervoor wordt een nieuw bestemmingsplan opgesteld. In het plangebied of omgeving komen mogelijk beschermde soorten en/of gebieden voor.

Sweco is daarom gevraagd om een verkennend natuuronderzoek uit te voeren om de consequenties met betrekking tot beschermde natuurwaarden in kaart te brengen. In voorliggend onderzoek wordt, op basis van bestaande informatie en een oriënterend veldbezoek, een inschatting gemaakt van de natuurwaarden van het plangebied en de mogelijke relaties die er liggen met de omgeving. Dit onderzoek geeft inzicht in de noodzaak tot het aanvragen van een onthefing/vergunning in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb), een Nee-tenzij toets in het kader van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) dan wel de noodzaak tot het uitvoeren van nadere inventarisaties of effectbeoordelingen. Dit onderzoek vormt daarmee de basis voor eventuele verdere procedures of vervolgonderzoek in het kader van de wet- en regelgeving voor natuur.

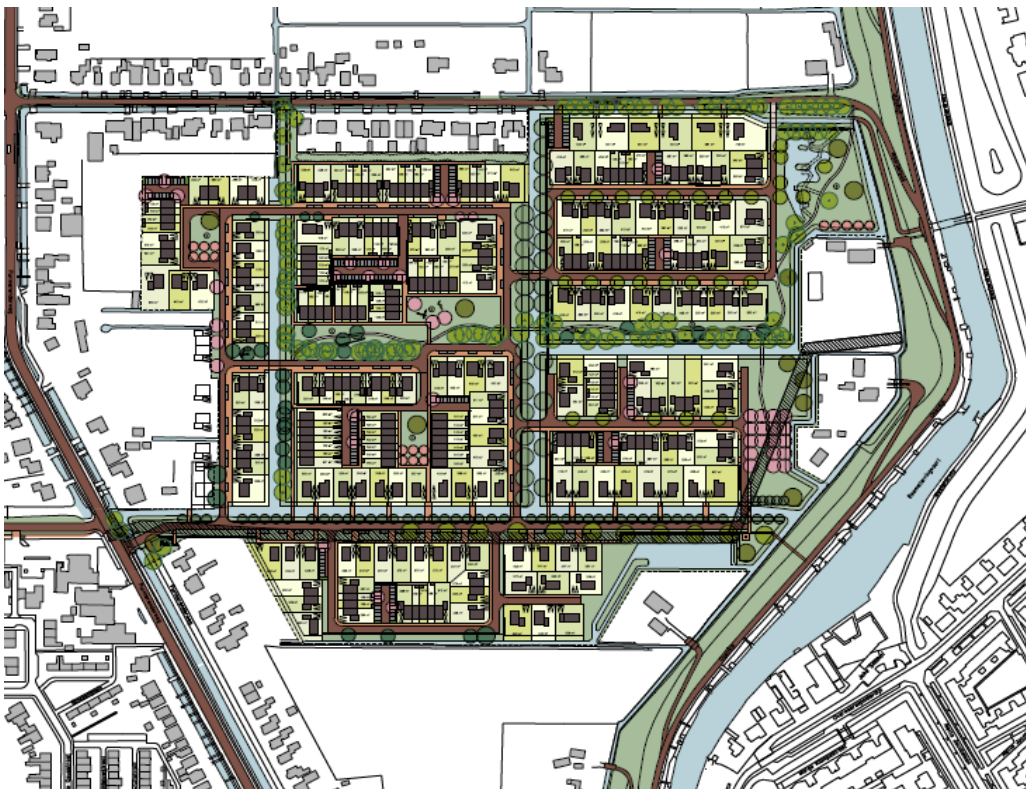
1.2 Beschrijving plangebied en voorgenomen ontwikkeling

Het plangebied is gelegen in Zuidoostbeemster tussen de Purmerenderweg, Noorderpad en de Oostdijk. Het plangebied beslaat ongeveer 16ha waarvan het overgrote deel in agrarisch gebruik is. Dit gebruik wordt grotendeels omgezet voor woningbouw (zie fig. 1.2b).

Dit betekent dat het huidige landschap zeer sterk van verschijningsvorm zal gaan veranderen en dat de hieraan gerelateerde aanwezige natuurwaarden grotendeels zullen verdwijnen. Daarom dient dit project te worden getoetst aan de vigerende wet- en regelgeving voor natuur. De aanwezige groenstructuur zal wel zoveel mogelijk gehandhaafd blijven. Verder dient opgemerkt te worden dat er een kans bestaat op cumulatieve effecten in de omgeving door verdwijnen van bossingels en bosjes in de omgeving op de langere termijn. Er zijn namelijk diverse projecten in uitvoering in de omgeving waarbij bos wordt gekapt. De kans bestaat dat door het verdwijnen van bos in de omgeving uiteindelijk ook (netwerk)populaties of jachtgebied van bijvoorbeeld vleermuizen en vogels kunnen verdwijnen.

Figuur 1.2a Plangebied (globaal rode contour)

Figuur 1.2b Ontwerp inrichting

1.1 Inleiding

Het verkennend onderzoek is erop gericht om een eerste inzicht te krijgen in de mogelijke effecten op beschermde natuurwaarden in en om het projectgebied en de mogelijke vervolgstappen die moeten worden genomen met betrekking tot aanvullend veldonderzoek, nader effectonderzoek en nadere procedures. Het verkennend onderzoek is de eerste stap in de procedure. Projecten of handelingen dienen te worden getoetst aan de wet- en regelgeving voor natuur. Per 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming in werking getreden. Deze heeft de Natuurbeschermingswet 1998, de Flora- en faunawet en Boswet vervangen. De natuurbescherming in Nederland bestaat uit de volgende kaders:

- Wet natuurbescherming (gebiedsbescherming en soortenbescherming):
 - Natura 2000-gebieden (vervangt Natuurbeschermingswet 1998);
 - Soorten (vervangt Flora- en faunawet);
- Natuurnetwerk Nederland (NNN) en eventueel gebieden buiten het NNN zoals weidevogelleefgebieden.

In Bijlage 1, Wet- en regelgeving voor natuur, staat nader beschreven wat desbetreffende wetgeving en beleid inhoudt.

2 Onderzoeksresultaten

2.1 Inventarisatie methode

2.1.1 Bronnenonderzoek

Het bronnenonderzoek heeft als doel een overzicht te krijgen van de beschikbare informatie met betrekking tot het mogelijk voorkomen van beschermde soorten en gebieden in het plangebied en omgeving. Hierbij maken we gebruik van diverse ecologische atlanten en internetbronnen zoals:

- Nationale Databank Flora en Fauna (NDFD);
- Rijksoverheid.nl (inzake ligging Natuurbeschermingswet gebieden);
- Noord-holland.nl (inzake ligging NNN-gebieden);
- Van der Goes en Groot 2010, F&F onderzoek De Nieuwe Tuinderij totaal;
- Van der Goes en Groot 2011, Broedvogelinventarisatie De Nieuwe Tuinderij totaal;
- Van der Goes en Groot 2013, Habitattoets De Nieuwe Tuinderij Oost en West
- Van der Goes en Groot 2014, F&F inventarisatie Benonistraat;
- Grontmij (nu Sweco) 2015, Notitie vleermuizen plangebied Benonistraat Zuidoostbeemster.
- Andere openbare waarnemingsbronnen

2.1.2 Verkennend veldbezoeken

De verkennend veldbezoeken zijn uitgevoerd op 1 september 2016 en 22 maart 2017 door een ter zake kundig ecooloog van de Sweco (ing. D. van der Veen). Het doel van verkennende veldbezoeken is het onderzoeksgebied te beoordelen op habitatgeschiktheid voor beschermde soorten. Door de informatie uit het bronnenonderzoek te combineren met informatie uit de veldbezoeken ontstaat een goed beeld van het actueel c.q. potentieel voorkomen van beschermde soorten in het gebied. Omdat de wetgeving vanaf januari 2017 is gewijzigd en enkele soorten die eerder niet beschermd waren, nu wel beschermd zijn, is het veldbezoek op 22 maart 2017 relatief snel na het veldbezoek op 1 september 2016 uitgevoerd.

2.2 Wet natuurbescherming, gebiedsbescherming

Inventarisatie

Uit raadpleging van de gebiedendatabase van het ministerie van EZ blijkt dat er geen Natura 2000-gebieden in de omgeving van het plangebied zijn gelegen binnen het mogelijke beïnvloedingsgebied van het project. Dit blijkt ook uit de habitattoets van 2013. Natura 2000-gebied Polder Zeevang¹ (Vogelrichtlijngebied), is het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied en ligt op ca. 1,75 kilometer (fig. 1.3a). Dit betreft geen PAS-gebied, hiervoor zijn geen nadere stikstofberekening noodzakelijk door afwezigheid van stikstofgevoelige habitats. De dichtstbijzijnde gebieden met stikstof gevoelige habitats zijn het Wormer- en Jisperveld & Kalverpolder (Habitatrichtlijngebied en Vogelrichtlijngebied) op een afstand van 3 kilometer tot het plangebied, en het IJperveld, Varkensland, Oostzanerveld & Twiske op een afstand van 4,6 kilometer tot het plangebied.

Toetsing Wnb

Door uitvoering van de voorgenomen maatregelen (aanleg woongebied) gaat geen oppervlakte aan Natura 2000-gebied verloren. Gelet op de ruime afstand van het plangebied tot de Natura 2000-gebieden worden (net zoals de habitattoets (Goes en Groot, 2013) heeft geconcludeerd) effecten in het kader van de externe werking door verstoring en stikstof vanuit het plangebied niet verwacht.

¹ Van der Goes en Groot 2013, Habitattoets De Nieuwe Tuinderij Oost en West

Gelet op de grote afstand van het plangebied tot de dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden, zal er zeer waarschijnlijk geen sprake zijn van significante effecten als gevolg van stikstofdepositie. Om echter het effect te kunnen kwantificeren en te bepalen of er wel of niet een melding van de activiteiten nodig is, dient een berekening in Aerius te worden uitgevoerd zodra de activiteiten van de ingreep in detail vaststaan. Vooral omdat op 17 maart 2017 voor diverse PAS gebieden de drempelwaarden verlaagd is naar >0.05 mol N/ha/jr.

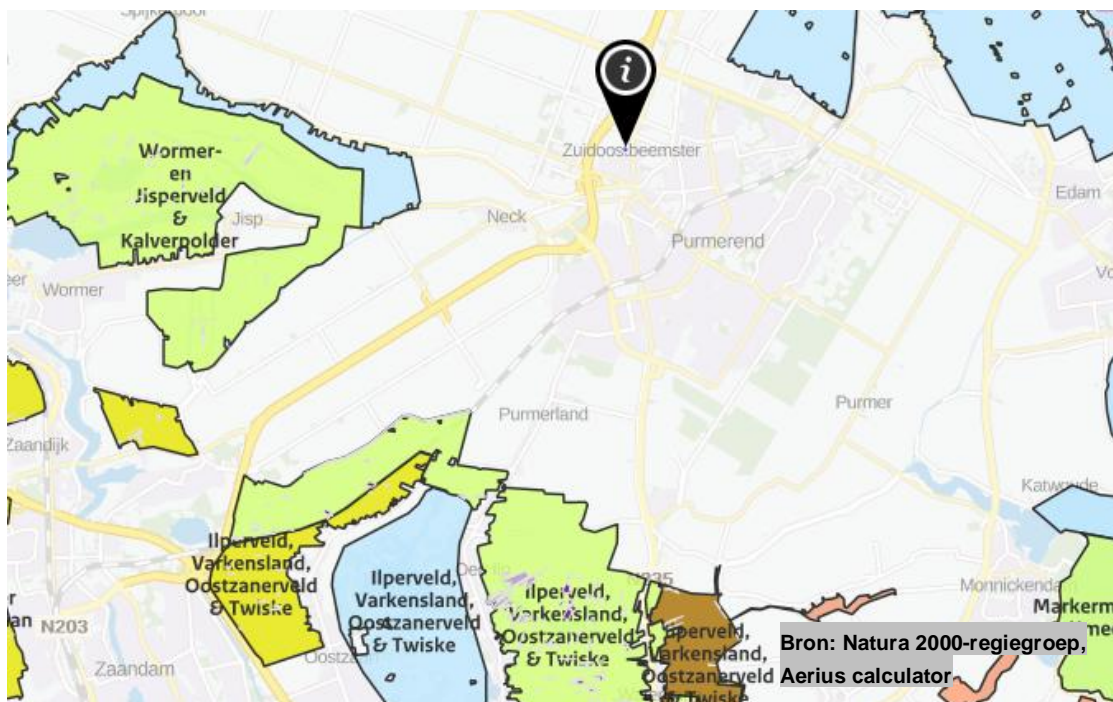
Programmatiese Aanpak Stikstof

Per 1 juli 2015 is de PAS, Programmatiese Aanpak Stikstof doorgevoerd binnen de Natuurbescheringswetgeving. Met de invoering van de PAS verandert de vergunningverlening op grond van de Natuurbescheringswet 1998 en is een vrijstelling van vergunningplicht geïntroduceerd in combinatie met een meldingsplicht. Belangrijke punten die met de PAS zijn mogelijk gemaakt zijn:

- Initiatiefnemer kan binnen de passende beoordeling bij de vergunningaanvraag verwijzen naar de passende beoordeling van de PAS;
- Eén verplichte rekentool voor alle stikstofberekeningen, namelijk de AERIUS (kortere rekentijd);
- Toename van de depositie is vergunbaar met beroep op ontwikkelingsruimte;
- Bij toename depositie kan ook een uitzondering op vergunningplicht gelden, daarbij kan een meldingsplicht gelden;
- Externe saldering niet meer toegestaan;
- Referentie is gebaseerd op de Nb-wetvergunning of de bestaande situatie op 1-1-2015;
- Per initiatief één bevoegd gezag en één vergunning per initiatief.

Voor activiteiten die vallen onder de uitzondering van de vergunningplicht (depositie die kleiner of gelijk is dan de grenswaarde) kan een meldingsplicht gelden. In de Regeling PAS zijn de spelregels voor het indienen van een melding vastgelegd. In het nieuwbericht [Meldingen over de ruimte voor meldingen](#) is terug te vinden of de grenswaarde voor een gebied al is aangepast van 1,00 naar 0,05 mol (http://pas.bij12.nl/content/mededeling-over-de-ruimte-voor-meldingen).

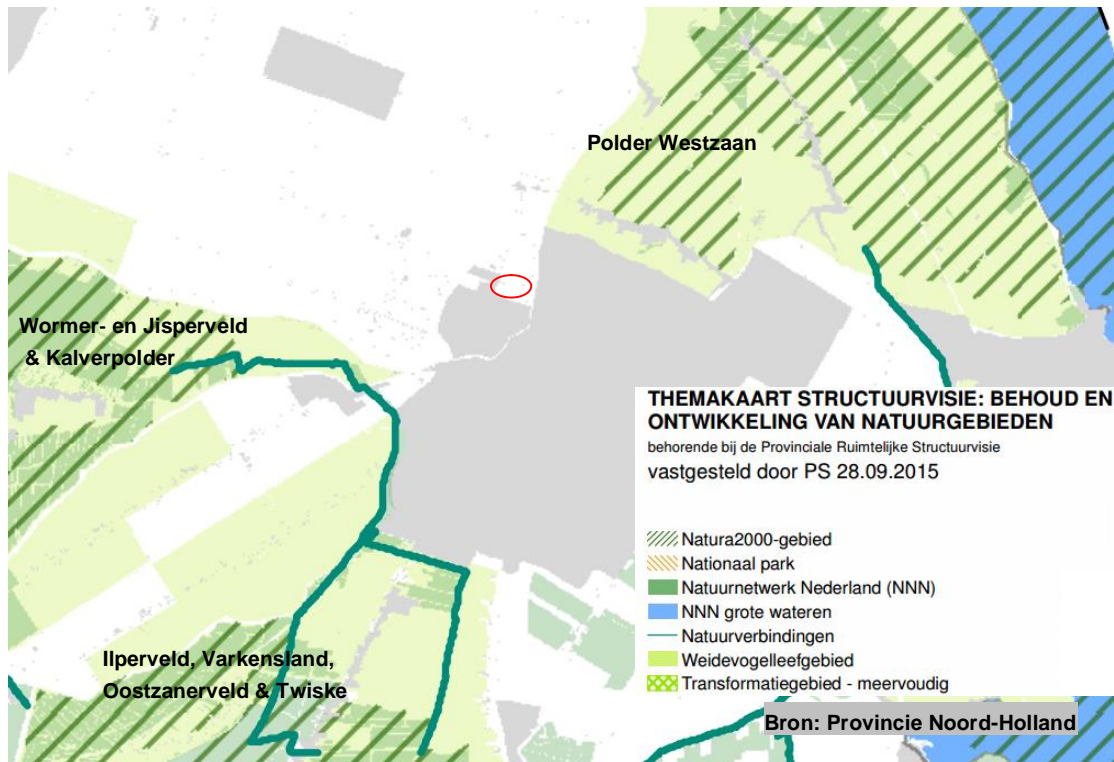
Er zijn een aantal regels die bepalen of er wel of niet een meldingsplicht geldt, zie hiervoor de website <http://pas.bij12.nl/content/meldingsplicht>.

Figuur 3.1a Natura 2000-gebied (helder gekleurd) ten opzichte van het plangebied (globaal punt i).

2.3 Natuurnetwerk Nederland (voorheen EHS)

Inventarisatie Uit de NNN-kaart van de provincie Noord-Holland blijkt dat het plangebied geen onderdeel uitmaakt van de NNN (fig. 3.1b).

Figuur 3.1b NNN-begrenzing (heldergroen), ten opzichte van het plangebied (globaal rode contour).

Effecten en toetsing aan nee, tenzij-principe

Er vinden binnen het kader van de voorgenomen woningbouw ontwikkelingen geen ontwikkelingen plaats binnen de begrenzing van NNN-gebied en weidevogelleefgebied (zie fig. 3.1b). Aangezien de NNN geen externe werking kent, hoeft er niet nader getoetst te worden op effecten. Bovendien vormt het plangebied geen relatie met weidevogelleefgebied. In dit kader zijn er ook geen negatieve effecten te verwachten door woningbouw ontwikkeling in het plangebied op weidevogelleefgebieden.

2.4 Wet natuurbescherming, soortenbescherming

2.4.1 Flora

Bronnenonderzoek en verkennende veldbezoeken

Er zijn in de beschikbare bronnen geen aanwijzingen gevonden voor het voorkomen van beschermde Wnb plantensoorten binnen het plangebied. In voorgaande onderzoeken zijn beschermde flora tevens uitgesloten. Uit de verkennende veldbezoeken blijkt dat de ruigere graslanddelen, bosranden en oeverranden binnen het plangebied enigszins geschikte groeiplaatsen bieden voor beschermde plantensoorten.

Toetsing Wnb

Er komen binnen het plangebied geen beschermde plantensoorten voor. Er zijn tevens geen uitgebloeide of vegetatieve soorten aangetroffen tijdens het veldbezoek in september (maart is geen voldoende geschikte maand om het voorkomen te bepalen). Het plangebied heeft enigszins potentieel geschikt biotoop in de ruigere delen en bosranden, maar omdat de afwezigheid van beschermde soorten reeds is vastgesteld in de eerdere onderzoeken (2010-2015) en het plangebied geen optimaal geschikt biotoop betreft is (ook niet voor de nieuwe beschermde plantensoorten) een vervolgproucedure (nader onderzoek, ontheffing, maatregelen) niet noodzakelijk en is in dit kader het bestemmingsplan uitvoerbaar.

2.4.2 Zoogdieren

Bronnenonderzoek en verkennend veldbezoeken

Uit beschikbare gegevens blijkt dat in en direct rondom het plangebied de watervleermuis, gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis foeragerend en overvliegend waargenomen is. Uit eerdere onderzoeken (zie par. 2.1) blijkt dat er geen aanwijzingen voor aanwezigheid van verblijfplaatsen. Uit eerdere rapportages is gebleken dat het plangebied geen essentieel foerageergebied voor vleermuizen bevat (en geen vaste rust- en verblijfplaatsen en essentiële vlieg-routes aanwezig zijn). Dit onderzoek is alleen reeds verouderd aangaande het foerageergebied.

Naast de vleermuizen zijn er in de beschikbare bronnen geen waarnemingen van beschermde zoogdieren en niet-vrijgestelde zoogdieren (wezel, bunzing en hermelijn) binnen het plangebied. In de nabije omgeving zijn wel waarnemingen bekend van de vrijgestelde soorten konijn, egel, mol, ree. Binnen het plangebied is geschikt biotoop voor egel, mol en konijn aanwezig. Daarnaast kunnen algemene soorten als huismuis, bosmuis, rosse woelmuis en veldmuis binnen het plangebied voorkomen.

Het plangebied blijkt enige potentiële vaste verblijfplaatsen van niet-vrijgestelde kleine marterachtigen zoals bunzing, wezel en hermelijn te bevatten, met name op plekken waar ruigteranden, tuinen, schuurtjes en oude hopen van andere dieren aanwezig zijn. Het plangebied vormt een geschikt foerageergebied door aanwezigheid van muizen, konijnen in combinatie met een gevarieerd landschap (bos, ruigte, grasland, etc.).

Toetsing Wnb

Aanvullend veldonderzoek naar vleermuis verblijfplaatsen is niet noodzakelijk. De bomensingels en bosjes blijven in het plan behouden. Actualisatie van het onderzoek naar essentieel foerageergebied is daarom niet noodzakelijk.

Van een overtreding van de verbodsbepalingen uit de Wnb ten aanzien van vleermuisverblijfplaatsen in het plangebied is geen sprake. Zolang de meeste bossingels en bosjes gehandhaafd blijven, worden er geen effecten op vleermuizen functies verwacht en is er geen sprake van overtreding van de Wnb en zijn geen vervolgproucedures noodzakelijk.

Omdat mogelijk vaste verblijfplaatsen of rustplaatsen van niet-vrijgestelde kleine marterachtigen in het plangebied en potentieel leefgebied in de direct omgeving is, kan aantasting van leefgebied niet op voorhand uitgesloten worden. Omdat nu nog niet met zekerheid duidelijk is hoe met de kleine marterachtigen om te gaan kan gekozen worden voor traject 01 en/of 02:

Traject 01) Om met zekerheid uit te kunnen sluiten dat er geen effect is, kan in het voorjaar een eenvoudig marteronderzoek met cameravallen en enkele mostela's (cameraval box) uitgevoerd worden in het plangebied. Dit vooral bij de potentieel meest geschikte locaties zoals omgevallen boomstammen en ruigteranden. Dit zijn plekken die veelal als verblijfplaats voor kleine marterachtigen zoals bunzing, wezel en hermelijn gebruikt worden en als foerageergebied voor andere kleine marterachtigen kan functioneren.

Traject 02) Ervan uitgaan dat kleine marterachtigen aanwezig zijn en daarom overcompensatie uitvoeren in de bossingels die blijven bestaan. Dit kan door de omgevallen bomen onder ecologische begeleiding in de bosranden terug te leggen in hopen en nieuwe hopen te maken in het plangebied, zodat het aandeel potentiële verblijfplaatsen en foerageergebied niet afneemt, maar juist zal toenemen (zie afbeelding 4.2). De hoeveelheid overcompensatie is alleen lastig te bepalen, omdat zonder cameraonderzoek niet duidelijk is in welke aantallen en op welke plekken de kleine marterachtigen voor kunnen komen op het terrein. In dit geval bevelen wij om een grove schatting te doen en daarmee uit te gaan van zegge 2 verblijfplaatsen per soort, het zijn immers solitaire dieren. Dit betekent dat er in totaal verspreid over de bossingel 6 verblijfplaatsen worden gecompenseerd.

Niet-vrijgestelde kleine marterachtigen

Kleine marterachtigen hebben een verborgen en complexe leefwijze, en laten zich moeilijk onderzoeken. De Provincie Noord-Holland heeft mede daardoor geen duidelijk beeld van de verspreiding en populatiegrootte van kleine marterachtigen. Er bestaat bij de Provincie een groot vermoeden dat het slecht gaat met deze soorten. Daarom is deze groep niet vrijgesteld.

De Werkgroep Kleine marterachtigen (Zoogdiervereniging) is bezig met de ontwikkeling van nieuwe onderzoeksmethoden. Best practice bestaat nu uit een Infraroodcamera onderzoek al dan niet in combinatie met lokstof (visolie/pindakaas), sporen-, buizen- of Mostela onderzoek. De onzekere factor hierbij is, dat bij aantreffen van hermelijn, wezel en bunzing, dit feitelijk nog niet met zekerheid is vast te stellen, dat er daadwerkelijk vaste verblijfplaatsen aanwezig zijn in het plangebied. Een cameravallen onderzoek zegt (afhankelijk van de positionering van de camera's) vooral iets over of deze soorten het plangebied doorkruizen of gebruiken als onderdeel van een groter foerageer-

Afbeelding 2.4, overcompensatie kleine marterachtigen (bron: Werkgroep Kleine Marterachtigen)

De overige zoogdiersoorten die binnen het plangebied (kunnen) voorkomen, zijn algemene vrijgestelde soorten van de Wnb. Voor deze soorten geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Wnb, maar is wel de zorgplicht van toepassing. Tijdens eventuele kapwerkzaamheden zal rekening gehouden moeten worden met nacht actieve zoogdieren zoals vleermuizen en kleine marterachtigen door bij daglicht te werken. Een vervolgpcedure (nader onderzoek, ontheffing, maatregelen) is niet noodzakelijk.

2.4.3 Vogels

Bronnenonderzoek en verkennend veldbezoeken

Uit het bronnenonderzoek zoals de broedvogelinventarisatie en de verkennende veldbezoeken blijkt dat er binnen het plangebied en in de directe omgeving een aantal vogelsoorten voorkomen. Het betreft vooral algemene vogelsoorten van bos, struweel en bebouwd gebied met nesten die niet jaarrond beschermd zijn, zoals van de specht, merel, houtduif, scholekster, ekster en roodborst. Er zijn geen jaarrond beschermde nesten (zoals van huismus, gierzwaluw, buizerd, ransuil, sperwer en havik) bekend. Tijdens het verkennend veldbezoek zijn bomen globaal geschouwd, hieruit kan door dicht bladerdek niet op voorhand uitgesloten worden dat er geen jaarrond beschermde nesten van bijvoorbeeld sperwer en ransuil aanwezig zijn. De woningen om het plangebied vormen potentieel geschikt habitat voor jaarrond beschermde nesten zoals van gierzwaluw en huismus.

Toetsing Wnb

Alle vogels genieten bescherming onder Wnb, aantasting van broedsels is dan ook niet toegestaan. Aantasting van broedsels kan optreden wanneer tijdens de broedperiode werkzaamheden plaatsvinden zoals vergraven van terrein, sloop of kap. Het broedseizoen is per soort verschillend. Globaal gaat het om de periode van half maart tot half juli. Effecten in het kader van de Wnb kunnen dan ook voorkomen worden door dergelijke werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren.

De huismus is bekend (tevens in maart 2017 gehoord) in de omgeving (woningen) van het plangebied, daarom wordt aanbevolen in de nieuwe situatie (zoals tevens beoogd) zoveel mogelijk groen (bomen) te laten staan om het functionele leefgebied behorende bij vaste verblijfplaatsen te waarborgen en overtreding van de Wnb te voorkomen in relatie tot het functionele leefgebied. Zolang er geen gebouwen worden gesloopt welke een potentieel leefgebied vormen voor de huismus en mogelijk ook de gierzwaluw, en leefgebied rondom de huizen, met betrekking tot de huismus, zoveel mogelijk behouden blijft is geen sprake van overtreding van de Wnb en zijn geen vervolgpcedures noodzakelijk.

Omdat vaste (jaarrond) beschermde nesten van o.a. ransuil en sperwer niet met zekerheid uitgesloten kunnen worden, wordt aanbevolen om nog in het najaar of winter, als de bomen (enigszins) kaal zijn, een nadere verkenning uit te voeren naar dergelijke nesten.

2.4.4 Vissen

Bronnenonderzoek en verkennend veldbezoeken

In het plangebied (binnen het werkgebied) zijn sloten aanwezig die een potentieel geschikt habitat vormen voor de bittervoorn en kleine modderkruiper. Desbetreffende soorten komen in Noord-Holland wijdverspreid voor waarvan zelfs in minder (sub)optimaal geschikte sloten.

Toetsing Wnb

Met ingang van 1 januari 2017 zijn de bittervoorn, kleine modderkruiper en tevens rivierdonderpad buiten natura 2000-gebied niet meer beschermd in de Wet natuurbescherming. De Zorgplicht blijft wel gelden voor deze soorten. Dit betekent dat bij aantasting van watergangen (inclusief "natte" oevers), er niet opzettelijk vissen verstoord of gedood mogen worden en dat rekening gehouden moet worden met de kwetsbare voortplantingsperiode (globaal eind maart t/m augustus). Aanbevolen wordt om een ecologisch werkprotocol op te stellen, waarin beschreven staat hoe om te gaan met vissen zoals kleine modderkruiper en bittervoorn.

In het kader van opwaardering van leefgebied voor vissen en aantrekkelijkheid van het gebied wordt aanbevolen de oevers natuurvriendelijk in te richten met flauwe (1:4 – 1:10) oevers.

2.4.5 Amfibieën

Bronnenonderzoek en verkennend veldbezoeken

De NDFF en andere openbare waarnemingsbronnen maken geen melding van beschermde amfibieën zoals de rugstreeppad (Habitatrichtlijnsoort) in de directe omgeving van het plangebied. De rugstreeppad is een wijdverspreide soort in Noord-Holland. Er zijn wel waarnemingen bekend van algemene vrijgestelde soorten (zoals de kleine watersalamander en gewone pad).

Voor bovengenoemde soorten is binnen het plangebied potentieel voortplantingsgebied in de vorm van enigszins diepe stilstaande plassen en overwinteringsgebied in de vorm van rommelhoeken met steen en hout. Deze combinatie vormt een hoge aantrekkingskracht voor de rugstreeppad.

Toetsing Wnb

Het plangebied vormt een geschikt voortplantings- en overwinteringshabitat voor de rugstreeppad. Een nader onderzoek dient te worden verricht naar het voorkomen van de rugstreeppad als watergangen en diepe plassen vergraven worden en overwinteringslocaties (bosschages, rommelhoeken met steen en hout) ontmanteld moeten worden. In dit kader zal daarom (conform de soortenstandaard van de rugstreeppad, van het ministerie van EZ) in het voorjaar een nader onderzoek naar kooractiviteiten van de rugstreeppad uitgevoerd moeten worden. Dit betreft minimaal drie veldbezoeken verspreid over het seizoen (april t/m midden juli). Overige zwaarder beschermde amfibieën worden door ontbreken van geschikt habitat uitgesloten.

Het plangebied blijkt verder een geschikt habitat voor vrijgesteld amfibie soorten. Voor deze soorten geldt een vrijstelling van verbodsbepalingen van de Wnb. Hiervoor geldt wel de zorgplicht.

2.4.6 *Overige soorten*

Er zijn geen waarnemingen bekend van overige Wnb beschermde diersoorten (zoals reptielen, ongewervelden, libellen of dagvlinders) en er is ook geen geschikt habitat aangetroffen van overige beschermde soorten. In dit kader zijn dan ook geen negatieve effecten voorzien en hoeven geen vervolgpcedures in gang te worden gezet.

3 Conclusie & aanbevelingen

3.1 Gebiedsbescherming

Er bevinden zich geen N2000-gebieden en/of Beschermd Natuurmonumenten binnen de invloedssfeer van de activiteiten van het plangebied. Een vervolgpcedure is dan ook niet noodzakelijk en in dit kader is het bestemmingsplan uitvoerbaar.

3.2 Natuurnetwerk Nederland (voorheen EHS) en weidevogelleefgebied

Het plangebied bevindt zich niet binnen de begrenzing van het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Externe werking is niet aan de orde. Bovendien maakt het plangebied geen onderdeel uit van weidevogelleefgebied en er is geen relatie met deze gebieden. Een vervolgpcedure is niet noodzakelijk en in dit kader is het bestemmingsplan uitvoerbaar.

3.3 Soortenbescherming

3.3.1 *Zorgplicht*

Voor algemene/vrijgestelde soorten geldt in het kader van ruimtelijke ingrepen een vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Wnb. Een vervolgpcedure is niet noodzakelijk en in dit kader is het bestemmingsplan uitvoerbaar.

3.3.2 *Flora*

Effecten in het kader van de Wnb worden uitgesloten worden. Een vervolgpcedure is niet noodzakelijk en in dit kader is het bestemmingsplan uitvoerbaar.

3.3.3 *Zoogdieren*

Uit het voorliggend onderzoek blijkt dat het gebied gebruikt wordt als foerageergebied. Als de bossingels en bosjes zoveel mogelijk gehandhaafd blijven (zoals beoogd) is van een overtreding van de verbodsbepalingen uit de Wnb ten aanzien van vleermuis foerageergebied en vliegroutes derhalve geen sprake. De Wnb staat voor wat betreft vleermuizen derhalve niet aan de uitvoerbaarheid van het plan in de weg.

Met inwerkingtreding van de Wet natuurbescherming op 1 januari 2017, hebben de kleine marterachtigen (bunzing, wezel en hermelijn) in de provincie Noord-Holland (net als in de Provincie Noord-Brabant) een beschermde status gekregen, zijnde niet-vrijgestelde soorten. Het plangebied vormt een geschikt foerageergebied door aanwezigheid van muizen, konijnen in combinatie met een gevarieerd landschap (bos, ruigte, grasland, etc.). Omdat er daarmee mogelijk vaste verblijfplaatsen of rustplaatsen van niet-vrijgestelde zoogdieren in het plangebied en potentieel leefgebied in de direct omgeving, kan aantasting van verblijfplaatsen niet op voorhand uitgesloten worden. In dit kader bevelen wij de maatregelen aan zoals weergegeven in paragraaf 2.4.2 en paragraaf 3.4 om zoveel als mogelijk met de huidige kennis een ontheffing van de Wnb te voorkomen, waardoor in dit kader het bestemmingsplan uitvoerbaar is. Dit blijft alleen nog een juridische onzekere factor omdat de Provincie Noord-Holland nog geen formele standaard onderzoeksprotocollen danwel maatregelen voorgeschreven heeft.

3.3.4 Vogels

Eventuele werkzaamheden (zoals kap- en graafwerkzaamheden), waarbij broedsels aangetast worden moeten uitsluitend buiten het broedseizoen te worden uitgevoerd om aantasting van nesten en broedsels te voorkomen.

Zolang er geen gebouwen worden gesloopt welke een potentieel leefgebied vormen voor de huismus en mogelijk ook de gierwaluw, en leefgebied rondom de huizen, met betrekking tot de huismus, zoveel mogelijk behouden blijft is geen sprake van overtreding van de Wnb en zijn geen vervolgpcedures noodzakelijk.

Omdat vaste (jaarrond beschermde nesten van o.a. ransuil en sperwer niet met zekerheid uitgesloten kunnen worden, wordt aanbevolen om in het voorjaar, als de bomen kaal zijn, een nadere verkenning uit te voeren naar dergelijke nesten. Dit om overtreding op Wnb uit te kunnen sluiten. Op grond van het uitgevoerde onderzoek kan geconcludeerd worden dat er niet voldoende informatie beschikbaar is om de toetsing aan de Wnb uit te kunnen voeren. Er zijn daarom aanvullende veldbezoeken nodig.

Gezien er naar verwachting alternatieve nestlocaties aanwezig zijn voor vogels met vaste (jaarrond) beschermde nesten in bomen, is een ontheffing hiervoor naar verwachting verleenbaar en in dit kader is het bestemmingsplan uitvoerbaar.

3.3.5 Vissen

Met ingang van 1 januari 2017 zijn de bittervoorn, kleine modderkruiper en tevens rivierdonderpad buiten natura 2000-gebied niet meer beschermd in de Wet natuurbescherming. De Zorgplicht blijft wel gelden voor deze soorten. Dit betekent dat bij aantasting van watergangen (inclusief "natte" oevers), er niet opzettelijk vissen verstoord of gedood mogen worden en dat rekening gehouden moet worden met de kwetsbare voortplantingsperiode (globaal eind maart t/m augustus). Aanbevolen wordt om een ecologisch werkprotocol op te stellen, waarin beschreven staat hoe om te gaan met vissen zoals kleine modderkruiper en bittervoorn.

In het kader van opwaardering van leefgebied voor vissen en aantrekkelijkheid van het gebied wordt aanbevolen de oevers natuurvriendelijk in te richten met flauwe (1:4 – 1:10) oevers.

3.3.6 Amfibieën

Een naderonderzoek dient te worden verricht naar het voorkomen van de rugstreeppad als watergangen vergraven worden en overwinteringslocaties (rommelhoeken met puin en hout) ontmanteld worden. Op grond van het uitgevoerde onderzoek kan geconcludeerd worden dat er niet voldoende informatie beschikbaar is om de toetsing aan de Wnb uit te kunnen voeren. Er zijn daarom aanvullende veldbezoeken nodig. Dit betreft minimaal drie veldbezoeken verspreid over het seizoen (april, mei, midden juli). Een ontheffing voor aantasting van verblijfplaatsen en leefgebied van de rugstreeppad is naar verwachting wel verleenbaar en in dit kader is het bestemmingsplan uitvoerbaar.

3.4 Samengevat

- Aanvullend onderzoek naar de rugstreeppad is nodig en afhankelijk van de resultaten is een ontheffingsaanvraag (Wnb) nodig bij aantasting van voortplantingswater en overwinteringsgebied.
- Om verstoring van broedvogels te voorkomen, dienen versturende werkzaamheden buiten het broedseizoen plaats te vinden.
- Een aanvullend natuuronderzoek (minstens 1 verkennend veldbezoek in de najaar of winter) is nodig om vast te stellen of er jaarrond beschermde nesten in bomen aanwezig zijn. Dit om overtreding van de Wnb uit te kunnen sluiten.
- Wij adviseren vooralsnog niet om een Wet natuurbescherming ontheffing aan te vragen voor kleine marterachtigen. Dit omdat nu nog niet duidelijk is hoe de Provincie en de Omgevingsdienst (RUD-NH) omgaat met deze niet-vrijgestelde soorten. Een soortenstandaard is nog niet uitgebracht voor kleine marterachtigen, waardoor het lastig is te bepalen of mitigerende- en compenserende maatregelen wel of niet voldoende zijn conform de Wnb.

- Wij bevelen aan om op voorhand ervanuit te gaan dat kleine marterachtigen aanwezig zijn en daarom overcompensatie uit te voeren. Dit kan door de omgevallen bomen onder ecologische begeleiding in de bosranden terug te leggen in hopen en nieuwe hopen te maken in het plangebied, zodat het aandeel potentiële verblijfplaatsen en foerageergebied niet afneemt, maar juist zal toenemen. Dit zodat een bijdrage geleverd kan worden om de mogelijk waarschijnlijke achteruitgang van leefgebied van de kleine marterachtigen in deze regio van Noord-Holland te beperken. Wij bevelen aan om samen met een ecooloog een locatie hiervoor aan te wijzen en deze locatie in te richten. Wij denken op voorhand dat de bosranden die blijven bestaan zich hier prima voor lenen.
- Er kan ook gekozen worden om met minimale onderzoeks-inspanning (ophangen van enkele cameravallen bij optimale potentiële verblijfplaats locaties), het voorkomen van leefgebied en aantallen van de kleine marterachtigen uit te sluiten, waardoor mogelijk helemaal geen compensatie uitgevoerd hoeft te worden.

Bijlage 1

Wet- en regelgeving voor de natuur

Wet natuurbescherming, gebiedsbescherming

De Wet natuurbescherming heeft als doel het beschermen van Natura 2000-gebieden (Vogel- en Habitatrichtlijn) in Nederland. Projecten of handelingen die negatieve effecten op deze beschermde gebieden kunnen hebben, zijn in beginsel niet toegestaan. Ten aanzien van Natura 2000 zijn er beperkte wijzigingen in de Wet natuurbescherming ten opzichte van de bepalingen uit de Natuurbeschermingswet 1998. Voor beschermde natuurmonumenten geldt dat de beschermingsstatus van deze gebieden in de nieuwe wet vervalt. Toetsing aan (oude doelen van) beschermde natuurmonumenten is niet meer aan de orde.

In dit kader is ook toetsing nodig van effecten in het kader van de externe werking van toepassing. Bij de toetsing zijn er de volgende procedurevarianten:

- Geen nader onderzoek: effecten kunnen op voorhand worden uitgesloten (er zijn geen Natura 2000-gebieden in de omgeving aanwezig)
- Voortoets: effecten kunnen niet op voorhand worden uitgesloten
- Verslechteringstoets: effecten kunnen op basis van de Voortoets niet worden uitgesloten, significantie hiervan wel
- Passende beoordeling: significantie van effecten kan op basis van de Voortoets of Verslechteringstoets niet worden uitgesloten
- ADC-toets: indien significantie van effecten op basis van de Passende beoordeling niet kan worden uitgesloten. Aangetoond dient te worden dat er geen alternatieven zijn met minder effecten, er sprake is dwingende redenen van groot openbaar belang en in compensatie is voorzien.

Indien negatieve effecten op Natura 2000-gebieden niet zijn uit te sluiten is in ieder geval een vergunning noodzakelijk op grond van artikel 2.7 Wet natuurbescherming.

Het Programma Aanpak Stikstof (PAS) maakt onderdeel uit van de Wet natuurbescherming. Vergunningverlening voor Natura 2000-gebieden bij een toename aan stikstofdepositie is gekoppeld aan het PAS. Dit programma is via het Besluit PAS in de Wet natuurbescherming verankerd. In de Regeling PAS zijn de volgende te volgen procedureregels vastgelegd ten aanzien van nieuwe projecten en/of andere handelingen:

- Toename van minder dan 0,05 mol N/ha/jr: geen vergunning en geen melding nodig
- Toename van 0,05-1 mol N/ha/jr: geen vergunning nodig, een melding volstaat*
- Toename van meer dan 1 mol N/ha/jr: vergunning nodig

* Wanneer een melding volstaat (bij 0,05 mol N/ha/jr of bij 1 mol N/ha/jr) hangt af van de beschikbare ontwikkelingsruimte voor het betreffende Natura 2000-gebied.

Voor het uitvoeren van de stikstofberekening dient gebruik te worden gemaakt van de Aeries calculator. Bij een melding of vergunningaanvraag dient deze berekening te worden bijgevoegd. Bij een vergunningaanvraag zal door het bevoegd gezag worden bepaald of er nog ontwikkelingsruimte beschikbaar is voor de toename van stikstof voor de betreffende habitattypen of soorten². Op basis daarvan zal worden bepaald of een vergunning kan worden verleend.

Wet natuurbescherming, soortenbescherming

In de Wet natuurbescherming is de soortenbescherming in Nederland geregeld. Ten aanzien van beschermde soorten is het een en ander in de Wet natuurbescherming ten opzichte van de Flora- en faunawet veranderd. Zo zijn enkele soorten die onder de Flora- en faunawet (zwaarder) zijn beschermd onder de Wet natuurbescherming niet langer wettelijk beschermd. De nieuwe wet biedt daarnaast bescherming aan enkele soorten die momenteel onder de Flora- en faunawet nog niet zijn beschermd.

In de Wet natuurbescherming worden drie verschillende beschermingsregimes gehanteerd waaraan verschillende verbodsbepalingen zijn gekoppeld:

² In de Aeries monitor is in te zien voor welke gebieden geen ruimte meer beschikbaar is. Omdat deze informatie niet altijd up-to-date kan deze afwijken van de beoordeling van de provincie.

Soorten Vogelrichtlijn (artikel 3.1 e.v.):

- lid 1) Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen;
- lid 2) Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen;
- lid 3) Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben;
- lid 4) Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen;
- lid 5) Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Soorten Habitatrichtlijn (artikel 3.5 e.v.):

- lid 1) Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen;
- lid 2) Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren;
- lid 3) Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen;
- lid 4) Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen;
- lid 5) Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Andere Soorten (artikel 3.10 e.v.)

- lid 1) Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
 - onderdeel a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
 - onderdeel b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of
 - onderdeel c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Voor *Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijnsoorten* geldt een vergelijkbaar stelsel van verbodsbepalingen als in de Flora- en faunawet het geval was. Dat betekent dat voortplantingsplaatsen en rustplaatsen (inclusief functionele leefomgeving) van beschermde soorten niet opzettelijk verstoord of vernietigd mogen worden en dat exemplaren van beschermde soorten niet opzettelijk gedood of verwond mogen worden.

Voor *andere beschermde soorten* geldt dat voortplantingsplaatsen en rustplaatsen (inclusief functionele leefomgeving) van beschermde soorten niet (opzettelijk) vernietigd mogen worden en dat exemplaren van beschermde soorten niet (opzettelijk) mogen worden gedood of verwond. Verbodsbepalingen ten aanzien van de verstoring zijn niet van toepassing op deze soorten. Ten aanzien van de *andere beschermde soorten* geldt dat het bevoegd gezag (provincies c.q. ministerie van EZ) de vrijheid hebben om soorten binnen deze categorie vrij te stellen van de verbodsbepalingen uit artikel 3.10 Wet natuurbescherming.

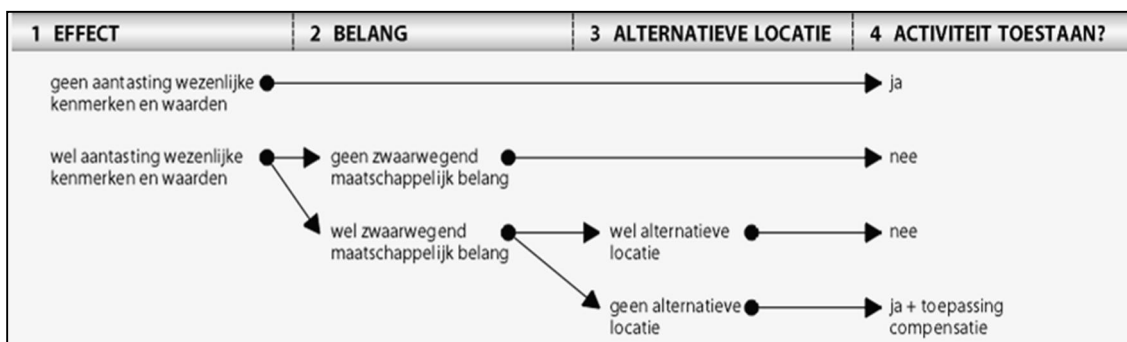
Voor beschermde soorten die niet zijn vrijgesteld (zoals de bunzing, wezel en hermelijn in de Provincie Noord-Holland) en de voorgenomen activiteiten strijdig zijn met de bepalingen in de nieuwe wet dient ontheffing dient te worden aangevraagd. Deze kan alleen worden verleend indien de gunstige staat van instandhouding niet in het geding is. Voor vogels geldt in afwijking hierop dat voor verstoring geen ontheffing nodig is, indien de gunstige staat van instandhouding niet in het geding is.

Het is ook mogelijk om voor beide categorie soorten te werken volgens een goedgekeurde gedragscode die is afgestemd op de nieuwe wet. Er is dan geen ontheffing nodig.

Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is een samenhang van kerngebieden, natuurontwikkelingsgebieden, beheergebieden en robuuste ecologische verbindingzones. De wettelijke bescherming (Wro) van het NNN is geregeld via het bestemmingsplan. De EHS voor de Noord-Holland is vastgelegd in de provinciale ruimtelijke verordening (zie ook: www.noord-holland.nl/Onderwerpen/Ruimtelijke_inrichting/Structuurvisie_en_PRV).

De afweging voor ingrepen in het NNN gaat volgens het "Nee, tenzij-principe". In onderstaand schema is dit stapsgewijs weergegeven. Ingrepen met significant negatieve invloed op de wezenlijke kenmerken en waarden mogen niet plaatsvinden tenzij er sprake is van een zwaarwegend maatschappelijk belang en indien er geen alternatieven zijn. Indien bij een ingreep schade wordt aangericht aan een NNN-gebied, dan dient dit in ieder geval gemitigeerd te worden. De resteffecten aan verlies van kwaliteit en/of oppervlakte dient te worden gecompenseerd. Daarnaast kan salderen van positieve en negatieve effecten op NNN uitkomst bieden om projecten in het NNN te realiseren.

Schema: Het "nee, tenzij"-principe van het compensatiebeginsel.

Weidevogelleefgebied

Bij afname van weidevogelleefgebied (interne en/of externe verstoring en afname oppervlak), zal overleg plaats moeten vinden met de ecologen van de provincie Noord-Holland over de precieze begrenzing^{3 4} van het weidevogelleefgebied en het oppervlak dat daadwerkelijk verstoord wordt. Daar komt bij dat drukke wegen veelal een autonome verstoringsafstand van circa 20 meter ten opzichte van daadwerkelijk foerageergebied en nestlocaties van weidevogels. Fysieke compensatie van aantasting van weidevogelleefgebied kan plaatsvinden zowel in de vorm van beheer als in de vorm van kwalitatieve maatregelen. Bij compensatie in de vorm van beheer moeten initiatiefnemers een beheervergoeding voor een periode van 30 jaar betalen. Het vastgestelde compensatiebedrag is €500 á 600,- per hectare per jaar. Het bedrag is vastgesteld in het Besluit van gedeputeerde staten van Noord-Holland van 13 oktober 2015, nr. 673523/673540. Dit besluit behandelt de vaststelling van de subsidieplafonds, aanvraagperiodes en de tarieven ten behoeve van de Uitvoeringsregeling Natuur- en Landschapsbeheer Noord-Holland (SVNL, oude stijl) en de Uitvoeringsregeling Kwaliteitsimpuls Natuur & Landschap Noord-Holland (SKNL). Op basis van het precieze oppervlak dat wordt aangetast / verstoord zal de daarbij behorende beheervergoeding worden bepaald. Hierbij moet ook gelet worden op de verstoringcontour om het plangebied. Een compensatieplan zal bij mogelijke aantasting opgesteld moeten worden om nader te bepalen in welke mate sprake is van verstoring en welke vervolgstappen nodig zijn.

³ www.ruimtelijkeplannen.nl

⁴ Structuurvisie Noord-Holland 2040, september 2015